

Bruksela, dnia 18 listopada 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 54/2009

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Bruksela, 11-12.11.2009

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 11-12 listopada br. w Brukseli, omawiane były następujące tematy i poczyniono następujące ustalenia:

1. INSTYTUCJE - Václav Havel i Jerzy Buzek na uroczystościach w 20. rocznicę przemian w Europie

Václav Havel wziął udział w uroczystym posiedzeniu Parlamentu Europejskiego zorganizowanym w dwudziątą rocznicę przemian demokratycznych w Europie wschodniej i środkowej. Wcześniej odbyła się debata, w której uczestniczyło osiemdziesięciu dziewięciu młodych ludzi, urodzonych w listopadzie 1989, którzy przybyli do Brukseli, by świętować urodziny swoje i nowej Europy.

Listopadowa sesja Parlamentu Europejskiego rozpoczęła się od uroczystego posiedzenia, podczas którego przemówienia wygłosiło dwóch uczestników wydarzeń sprzed dwudziestu lat: Václav Havel, były prezydent Czechosłowacji, i Jerzy Buzek, były polski premier, dziś przewodniczący Parlamentu Europejskiego.

- **Uwolnić Havla**

„Komunizm obalili zwykli ludzie, robotnicy, naukowcy, pisarze. Miliony ludzi na wschód od żelaznej kurtyny, którzy nigdy nie pogodzili się ze zniewoleniem. Przeciwno czołgom mieli tylko wielkie serca i determinację. Wiele ryzykowali przez dziesięciolecia, ale zwyciężyli. Bo marzenia ludzi są silniejsze niż betonowe mury, niż zbrodnicze systemy polityczne” - powiedział przewodniczący PE **Jerzy Buzek** witając Václava Havla. „Ważni też byli Ci, którzy im pomagali z zachodniej strony żelaznej kurtyny. Dali pewność tym na wschodzie, że nie są sami. Dzięki nim wszystkim możliwe było historyczne pojednanie wschodu z zachodem. Możliwe było ponowne zjednoczenie Europy. Vaclav Havel był i jest bohaterem ich wszystkich” -

stwierdził przewodniczący PE i przypomniał, że Václav Havel był postacią symboliczną już w 1989 roku, kiedy studenci w Polsce wołali: *Uwolnić Havla!*

„Karta '77 to był pomysł na współdziałanie opozycji czechosłowackiej i polskiej, a potem także innych krajów wschodniego bloku. Vaclav Havel był wielkim, duchowym motorem tych działań. Kierował się prawdą, był odważny. Ale i bardzo skromny. Podobnie jak Zbigniew Herbert poeta sprzeciwiający się reżimowi, który pisał: „Mieliśmy odrobinę koniecznej odwagi, lecz w gruncie rzeczy była to sprawa smaku. Gratuluje Ci Vaclavie, że nie zabrakło Ci nigdy dobrego smaku!” - zakończył Jerzy Buzek oddając głos gościowi.

- **W naturze zła leży umiejętność wykorzystywania każdego ustępstwa**

„Nikt nie był do końca przygotowany na tak niespodziewany upadek żelaznej kurtyny” - powiedział **Václav Havel** i dodał, że postawa Zachodu wobec tamtych wydarzeń okazała się być w dużej mierze właściwa, gdyż jakiegokolwiek inne podejście mogłoby otworzyć drogę nacjonalistom i demagogom. „Wielu z tych, którzy nieśli sztandar z sierpem i młotem bez większych skrupułów zamieniłoby go na sztandar narodowy”.

Václav Havel zaapelował także o solidarność z tymi, którzy nadal muszą stawiać czoła reżimom totalitarnym i przestrzegał przed pokusą zawierania z nimi kompromisów lub prowadzenia polityki obłaskawiania. „Nie wolno cofać się przed złem, gdyż w naturze zła leży umiejętność wykorzystywania każdego ustępstwa” - przestrzegał Havel i pochwalił Parlament za przyznanie Nagrody imienia Andrieja Sacharowa stowarzyszeniu założonemu przez rosyjskich obrońców praw człowieka - Memoriał.

Wiele miejsca w swoim wystąpieniu poświęcił Václav Havel fenomenowi integracji europejskiej, tożsamości Europy oraz zależności między suwerennością narodową a europejską. „Europa jest ojczyzną naszych ojczyzn” - powiedział Václav Havel i podkreślał, że suwerenność narodowa i europejska powinny się wzajemnie uzupełniać. „To, że uważam się za Europejczyka, nie oznacza, że przestaję czuć się Czechem”.

- **89 urodzonych w 1989, czyli „Co znaczy dla mnie Europa”**

Ceremonię podczas sesji plenarnej poprzedziła debata Jerzego Buzka z 89 dwudziestolatkami ze wszystkich państw UE. Impulsem do dyskusji było pytanie: „Co znaczy dla mnie Europa”.

Wielu uczestników dyskusji zwracało uwagę, że Europa dla nich to możliwość podróżowania, studiowania i pracy w innych krajach oraz okazja do poznawania innych kultur. Uczestnicy zwracali uwagę, że zbyt mało miejsca Unii Europejskiej poświęcają media. „Ignorujemy Europę, a nie można ufać czemuś, czego się nie zna” - stwierdził jeden z włoskich uczestników debaty.

„Postrzegam Europę jako jedną rodzinę. Nie wolno zatem zapominać, że w rodzinie, każdy z jej członków czuje się odpowiedzialny za innych” - zauważył młody

mieszkaniec Łotwy. „Chciałabym, aby Europa odnalazła w sobie tę samą pasję i zaangażowanie, które miała w 1989 roku” - stwierdziła młoda Francuzka.

Po debacie, przewodniczący Jerzy Buzek otworzył wystawę fotograficzną poświęconą najważniejszym wydarzeniom z okresu wielkich europejskich przemian.

2. INSTYTUCJE - Dyskusja z Radą nt. strategii zatrudnienia na najwyższe stanowiska w Unii

Parlament omawiał wyniki szczytu Unii Europejskiej z 29-30 października. Przed wejściem w życie Traktatu Lizbońskiego, podczas debaty plenarnej z premierem Szwecji Fredrikiem Reinfeldtem i przewodniczącym Komisji Europejskiej, José Manuelem Barroso, deputowani skoncentrowali się na kwestii obsadzenia najważniejszych stanowisk w UE. Jakiego przewodniczącego Rady, jakich komisarzy i jakiego Wysokiego Przedstawiciela Spraw Zagranicznych chcą Europejscy parlamentarzyści?

Premier Szwecji **Fredrik Reinfeldt** poinformował, że szwedzka prezydencja zwoła 19 listopada w Brukseli spotkanie szefów europejskich państw i rządu, na którym mają zapadnąć decyzje o obsadzeniu stanowisk stworzonych przez Traktat z Lizbony. Obecni na spotkaniu liderzy UE wyznaczą przewodniczącego Rady Europejskiej, Wysokiego Przedstawiciela i Sekretarza Generalnego Rady. Fredrik Reinfeldt nie chciał na razie spekulować, kto mógłby objąć te stanowiska.

José Manuel Barroso powiedział, że chciałby, by nowa Komisja składała się z kompetentnych i zaangażowanych Europejczyków. Dodał, że chce również Komisji z silnym mandatem demokratycznym. Podkreślił, że: „Traktat daje nam zdolność do działania, musimy jednak mieć wolę by działać wspólnie”.

Joseph Daul, przewodniczący centroprawicowej grupy Europejskiej Partii Ludowej zwracając się do Barroso powiedział, iż „... skoro państwa członkowskie wyznaczyły już swoich kandydatów na stanowiska komisarzy, musi pan jak najszybciej przydzielić ich do odpowiednich resortów, by mogli zostać przesłuchani przez Parlament Europejski. Chcemy, by przesłuchania były tak dogłębne, jak to tylko możliwe”.

Austriacki socjalista **Hannes Swoboda** pytał, czy przewodniczący Komisji gotów jest rozmawiać z szefami krajów członkowskich, by zapewnić, równowagę płci i balans geograficzny w Kolegium Komisarzy. Czy jest pan gotów zapewnić, że w skład wejdą silne kobiety?”, pytał poseł Swoboda.

Były premier Belgii, poseł liberalny **Guy Verhofstadt** podkreślał, że stanowisko przewodniczącego Rady powinno zostać obsadzone przez kogoś, „kto wierzy w integrację z UE, a nie przez eurosceptyka i kogoś, kto wierzy w metodę wspólnotową, która prowadzi Europę naprzód”.

„Musimy się zgodzić, że chcemy silnych mężczyzn i silnych kobiet na najwyższych stanowiskach w UE”, mówiła **Rebecca Harms**, niemiecka współprzewodnicząca grupy Zielonych. „Niestety nie jestem w stanie panu pogratulować, panie Reinfeldt”,

dodała posłanka zwracając się do premiera Szwecji, „ponieważ na razie nie widać na horyzoncie jakichkolwiek silnych mężczyzn i jakichkolwiek silnych kobiet”.

Timothy Kirkhope, Brytyjczyk z prawicowej ECR mówił, iż: „dyskusja przeradza się w zaściankową debatę między rządzącymi, którzy wydają się być zainteresowani wyłącznie podziałem stanowisk... Niektórzy próbują nawet podzielić Unię Europejską na dwie klasy obywateli, twierdząc, że tylko osoby pochodzące z państw członkowskich należących do obszaru Schengen i strefy euro powinny być brane pod uwagę”.

Niemiecki poseł **Lothar Bisky**, z lewicowej grupy GUE/NGL powiedział, że byłoby dobrze gdyby głowy państw i rządów wykorzystały zbliżający się szczyt na realizację bardziej praktycznej i konkretnej polityki. Największym wyzwaniem, któremu świat musi stawić czoła, są zmiany klimatu. Podkreślił, że zbliżamy się do światowej konferencji klimatycznej w Kopenhadze i wyraził swoje obawy, że UE nie zajmuje tak wiodącej roli, o jakiej wcześniej mówiła.

Brytyjczyk **William Dartmouth** z eurosceptycznej grupy EFD komentując nowopowstałe stanowisko Wysokiego Przedstawiciela do spraw Polityki Zagranicznej, powiedział, iż „problemem Europy nie jest niedostatek misji dyplomatycznych, ale nadmiar bezrobotnych”.

3. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Współpracę UE z Rosją należy zacieśniać, ale przestrzegając wspólnych zasad

Zmiany klimatyczne, bezpieczeństwo energetyczne i nowa umowa o partnerstwie i współpracy, to wybrane tematy, które zdaniem posłów prezydencja szwedzka powinna omówić na szczycie UE - Rosja, 18 listopada, w Sztokholmie. W rezolucji przyjętej przez PE w czwartek posłowie dali wyraz zaniepokojeniu sytuacją w zakresie przestrzegania praw człowieka w Rosji.

Parlament nalega, aby ochrona praw człowieka była głównym tematem porządku obrad szczytu UE-Rosja i integralną częścią nowej umowy UE z Rosją. Decyzja o przyznaniu przez Parlament Europejski Nagrody im. Sacharowa na rzecz Wolności Myśli za rok 2009 rosyjskiej organizacji obrony praw obywatelskich „Memoriał” i jej przedstawicielom ilustruje zastrzeżenia posłów wobec „niezawisłości wymiaru sprawiedliwości, zwiększonej kontroli państwa nad środkami masowego przekazu, niezdolności rosyjskiej policji i władz sądowniczych do ujęcia winnych zabójstw dziennikarzy i obrońców praw człowieka, stosowanych wobec opozycji środków represji, wybiórczego stosowania prawa przez władze oraz uczciwości wyborów”.

Parlament potępia brutalne zabójstwo Makszaripa Auszewa, znanego obrońcy praw człowieka i ważnej postaci opozycji, zastrzelonego w Inguszetii. Posłowie ponowili apel do władz rosyjskich o odnalezienie i postawienie przed sądem zabójców Natalii Estemirowej, Andrieja Kułagina, Zaremy Sadułajewej, Alike Dżabraiłowa, Makszaripa Auszewa, Stanisława Markiełowa, Anastazji Baburowej i Anny Politkowskiej.

W kwestii przeciwdziałania zmianom klimatycznym, Parlament Europejski wzywa Rosję do ponownego rozważenia wniosku o rosnącą docelową wartość emisji mając na uwadze jej duży potencjał łagodzenia skutków zmian klimatycznych i zalecenia IPCC oraz z myślą o ułatwieniu szybkiego zawarcia porozumienia w Kopenhadze.

- **Aksesja do WTO i nowa umowa o współpracy**

Parlament jest zdania, że przystąpienie Rosji do Światowej Organizacji Handlu (WTO) w znacznym stopniu przyczyniłoby się do dalszej poprawy stosunków gospodarczych pomiędzy UE a Rosją, a także utorowałoby drogę do zawarcia przez obydwu partnerów umowy o głębokiej i zakrojonej na szeroką skalę integracji gospodarczej w oparciu o zasadę prawdziwej wzajemności. Obowiązująca dotychczas umowa o partnerstwie i współpracy wygasła w 2007 roku.

Parlament wzywa Rosję do podjęcia niezbędnych kroków, aby usunąć pozostałe przeszkody w procesie przystępowania do WTO, mianowicie rosyjskie cła eksportowe, opłaty kolejowe za tranzyt towarów przez Rosję, opłaty drogowe od pojazdów ciężarowych i ograniczenia w imporcie mięsa, mleka i produktów roślinnych.

- **Mechanizm wczesnego ostrzegania w zakresie bezpieczeństwa energetycznego**

Parlament oczekuje podpisania przez Unię Europejską i Rosję porozumienia dotyczącego ustanowienia mechanizmu wczesnego ostrzegania w zakresie bezpieczeństwa energetycznego obejmującego powiadamianie, konsultacje i wdrażanie, oraz wzywa prezydencję szwedzką i Komisję do współpracy z władzami Rosji, Gazpromem, władzami Ukrainy i spółką Naftogaz, aby uniknąć ponownych przerw w dostawach.

Niedawna decyzja Rosji o wycofaniu podpisu z Traktatu karty energetycznej dodatkowo komplikuje stosunki w tym obszarze i wywołuje obawy dotyczące toczącego się dialogu energetycznego i przyszłego rozwoju sytuacji.

Parlament zwraca uwagę, że misja obserwacyjna UE powinna mieć niczym neutrudniony wstęp na teren Abchazji i Osetii Południowej, którego do tej pory jej odmawiano.

Posłowie wzywają prezydencję i Rosję do podjęcia działań zmierzających do rozwiązania najpilniejszych kwestii regionalnych oraz międzynarodowych, takich jak irański program jądrowy, sytuacja w Afganistanie, czy konflikty w Górnym Karabachu i Naddniestrzu, a przede wszystkim konflikt między Gruzją a separatystycznymi regionami Osetii Południowej i Abchazji.

4. OCHRONA ZDROWIA - Badania nad chorobą Alzheimera: wspólne planowanie badań naukowych zapewni większą skuteczność

Choroby neurodegeneracyjne, takie jak choroba Alzheimera i choroba Parkinsona, stanowią największe wyzwanie w zakresie zdrowia psychicznego. W czwartek,

Parlament Europejski poparł pilotażowy projekt wspólnego planowania badań naukowych, który mógłby przyczynić się do zmniejszenia fragmentacji badań naukowych w tej dziedzinie i lepszego wykorzystania umiejętności, wiedzy i zasobów finansowych.

Walka z chorobą Alzheimera i chorobą Parkinsona musi być dwutorowa: winna zapewniać codzienną opiekę rosnącej liczbie pacjentów oraz gromadzić więcej zasobów, tak aby liczba pacjentów w przyszłości stopniowo się zmniejszała. W Europie na chorobę Alzheimera cierpi około 7,3 miliona mieszkańców i szacuje się, że liczba chorych ulegnie podwojeniu do roku 2020.

W przyjętej rezolucji, Parlament Europejski zachęca wszystkie państwa członkowskie do aktywnego zaangażowania w określenie, rozwój i wdrożenie wspólnej agendy badań naukowych w dziedzinie chorób neurodegeneracyjnych oraz do poprawy danych epidemiologicznych na temat choroby Alzheimera i innych form demencji.

- **Szeroko zakrojone badania i lepsze wykorzystywanie danych i metod badawczych**

Wczesne badania diagnostyczne, badania w zakresie czynników ryzyka (takich jak czynniki środowiskowe) oraz kryteria wczesnej diagnostyki są niezwykle istotne w zapobieganiu i leczeniu choroby. Posłowie zalecają zatem prowadzenie szeroko zakrojonych badań epidemiologicznych i klinicznych w ramach współpracy międzynarodowej i podejścia wielodyscyplinarnego, obejmującego diagnozę, leczenie, profilaktykę oraz badania społeczne.

Badania powinny uwzględniać związek pomiędzy procesem starzenia a demencją oraz pomiędzy demencją i depresją w podeszłym wieku. Programy badawcze powinny jednak skupiać się przede wszystkim na profilaktyce, metodach wczesnej diagnostyki opartych na podejściu wielodyscyplinarnym, standaryzacji kryteriów i narzędzi diagnostycznych oraz tworzeniu obszernych baz danych, strategiach leczenia i badaniach klinicznych nad nowymi substancjami biologicznymi i chemicznymi, szczepionkami oraz technologiami.

- **Zwiększać świadomość, zmniejszać biurokrację**

Problemy demencji powinien zostać uwzględniony we wszystkich obecnych i przyszłych inicjatywach Unii Europejskiej związanych z profilaktyką chorób. Parlament zachęca państwa członkowskie, aby promowały styl życia sprzyjający zdrowiu psychicznemu i rozważyły możliwość ustanowienia europejskiego roku mózgu, celem zwiększenia wiedzy na temat chorób powiązanych z funkcjonowaniem mózgu, a towarzyszących procesowi starzenia się, oraz środków profilaktyki tych chorób.

PE zaleca, aby Rada skorzystała z istniejących struktur podczas opracowywania projektu pilotażowego, co pozwoli uniknąć tworzenia nowych struktur biurokratycznych. Konieczna jest współpraca z branżą medyczną w celu wykorzystania wszelkich dostępnych zasobów i doświadczeń, zapewniając jednocześnie niezależność i autonomię.

- **Nowa podstawa prawna dla wspólnego planowania działań badawczych**

Posłowie uważają, że właściwą podstawę prawną przyszłych inicjatyw wspólnego planowania w dziedzinie badań naukowych stanowiłyby przepisy dotyczące europejskiego obszaru badań, co dałoby Parlamentowi Europejskiemu większy wpływ na proces legislacyjny w ramach procedury współdecyzji.

5. EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH - PE: Potrzeba lepszego informowania o kompetencjach Rzecznika Praw Obywatelskich

Parlament Europejski zatwierdził sprawozdanie Rzecznika Praw Obywatelskich za ubiegły rok. Posłowie wskazują na konieczność lepszego informowania o kompetencjach rzecznika i wyrażają zaniepokojenie rosnącą liczbą skarg na brak przejrzystości procedur stosowanych w instytucjach europejskich.

Zadaniem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, organu ustanowionego w 1995 roku, jest badanie przypadków niewłaściwego administrowania przez instytucje europejskie. Wśród 296 postępowań wszczętych w 2008 roku, 36% dotyczyło braku przejrzystości procedur i postępowań, w tym odmowy dostępu do informacji lub wglądu do dokumentacji. Te przypadki szczególnie niepokoją Parlament Europejski, który stoi na stanowisku, że przejrzyste procedury administracyjne są kluczem do tworzenia atmosfery zaufania publicznego wobec Unii Europejskiej.

W przyjętym sprawozdaniu autorstwa **Chrysoula Paliadeli** (S-D, Grecja), posłowie z uznaniem przyjęli wysiłki rzecznika zmierzające do poprawy funkcjonowania instytucji europejskich i podkreślili konieczność lepszego informowania opinii publicznej o jego działaniach. Posłowie zauważają, że każda z instytucji posiada stronę internetową, za pośrednictwem której obywatele mogą składać skargi i petycje. To niejednokrotnie dezorientuje obywateli, którym powinno się udostępnić jedną witrynę, za pośrednictwem której ich skargi lub pytania trafią do właściwej instytucji.

Funkcję Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich sprawuje obecnie Nikiforos Diamandouros, który został wybrany na to stanowisko w styczniu 2003 roku po odejściu na emeryturę poprzedniego rzecznika Jacoba Södermana oraz ponownie na pięcioletnią kadencję w styczniu 2005 roku.

- **2008: Fakty i liczby**

W 2008 roku rzecznik odnotował 3406 skarg (3211 w roku 2007). 802 skargi zostały zaklasyfikowane jako mieszczące się w kompetencjach rzecznika (870 w 2007 roku).

Większość postępowań wyjaśniających zainicjowanych w ubiegłym roku dotyczyło działań Komisji Europejskiej (66%). Działania Parlamentu Europejskiego dotyczyło 10% postępowań, Europejskiego Biura Doboru Kadr (EPSO) - 7%, Rady - 3% i OLAF-u - 2%.

Ustalenia poczynione w wyniku 355 postępowań, które zostały zakończone, wskazują, że w 110 przypadkach (31%) nie stwierdzono przypadków niewłaściwego administrowania.

W 129 przypadkach (36%) zakończonych w 2008 roku, instytucja, której dotyczyło postępowania wyjaśniające zdecydowała się na polubowne załatwienie sprawy lub uwzględniła skargę.

- **Wybory Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich**

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich jest wybierany przez Parlament Europejski na początku każdej kadencji. Następne wybory odbędą się w styczniu 2010 roku.

Trzema kandydatami na to stanowisko są obecny rzecznik Nikiforos Diamandouros (Grecja), Vittorio Bottoli (Włochy) oraz Pierre-Yves Monette (Belgia). Wszyscy kandydaci zostaną przesłuchani przez parlamentarną komisję petycji 30 listopada.

6. POLITYKA WIZOWA - Albania i Bośnia i Hercegowina muszą przyspieszyć proces reform

W przyjętym sprawozdaniu, eurodeputowani podkreślają, że Albania i Bośnia i Hercegowina muszą poczynić większe postępy w przeprowadzaniu niezbędnych reform, koniecznych do liberalizacji wymogu posiadania wiz krótkoterminowych przez obywateli ww. krajów, podobnie jak to ma miejsce w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, Czarnogórze i Serbii. Komisja Europejska powinna nie później niż na początku 2010 przedłożyć sprawozdanie dotyczące postępów Albanii oraz Bośni i Hercegowiny w spełnianiu wszystkich kryteriów określonych w planie działania oraz rozpocząć dialog z Kosowem..

Eurodeputowani przypomnieli, że obecny dialog w sprawie liberalizacji systemu wizowego z krajami Bałkanów Zachodnich powinien być prowadzony na równej stopie i bez żadnej dyskryminacji, przyjmując regionalne podejście i europejski punkt widzenia oraz stosując te same kryteria wobec tych krajów (tj. postęp we wprowadzaniu paszportów biometrycznych, poprawa kontroli granic, itp).

Eurodeputowani wezwali właściwe organy Albanii oraz Bośni i Hercegowiny powinny bezzwłocznie zatwierdzić niezbędne reformy umożliwiające spełnienie odpowiednich kryteriów. Ponadto, wezwali Komisję Europejską do przedłożenia bezzwłocznie, a nie później niż na początku 2010, sprawozdania dotyczącego postępów Albanii oraz Bośni i Hercegowiny w spełnianiu wszystkich kryteriów określonych w planie działania.

Komisja zaproponowała zniesienie wymogu posiadania wiz krótkoterminowych (mniej niż 3 miesiące) dla obywateli Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, Czarnogóry i Serbii. Albania i Bośnia i Hercegowina nie zakwalifikowały się. Eurodeputowani podkreślili, że te dwa kraje powinny przyspieszyć proces reform. Podkreślili ponadto, że od momentu publikacji ostatniej oceny Komisji, Albania i Bośnia i Hercegowina poczyniła dalsze postępy.

- **Albania i Bośnia i Hercegowina powinny zostać umieszczone w załącznikach I i II do rozporządzenia nr 539/2001**

W opinii eurodeputowanych, treść wykazów krajów trzecich w załącznikach I i II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. powinna pozostawać w zgodności z kryteriami określonymi w motywie 5 tego rozporządzenia. Niektóre kraje Bałkanów Zachodnich (Albania, Bośnia i Hercegowina, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Czarnogóra i Serbia), w których nastąpiła zmiana sytuacji w odniesieniu do tych kryteriów, powinny zostać przeniesione z jednego załącznika do drugiego. Do wszystkich zainteresowanych krajów powinny mieć zastosowanie takie same kryteria określone w planach liberalizacji systemu wizowego.

W związku z powyższym, w opinii PE Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Czarnogóra, Serbia, Albania oraz Bośnia i Hercegowina powinny zostać przesunięte do załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001. Przed przyjęciem niniejszego rozporządzenia, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Czarnogóra i Serbia spełniły wszystkie kryteria. Zwolnienie z obowiązku wizowego należy zastosować do Albanii oraz Bośni i Hercegowiny, po dokonaniu przez Komisję oceny spełnienia przez te państwa wszystkich kryteriów określonych w odpowiednim planie liberalizacji systemu wizowego i zgodnie z traktatem. Zniesienie wiz powinno dotyczyć jedynie posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych przez jeden z pięciu wymienionych krajów.

- **Dialog nt. wiz z Kosowem**

Parlament podkreślił, że Komisja Europejska powinna rozpocząć dialog z Kosowem w sprawie systemu wizowego oraz ustanowić stosowny plan uproszczenia i liberalizacji systemu wizowego podobny do planów działań ustanowionych dla innych krajów Bałkanów Zachodnich. Ponadto, eurodeputowani dodali, że proces liberalizacji systemu wizowego powinien stanowić punkt odniesienia przy określaniu stosunków ze wschodnimi partnerami Unii Europejskiej.

Sprawozdanie autorstwa **Tanji Fajon** (S&D, Słowenia) zostało przyjęte stosunkiem głosów 550 za, 51 przeciw, przy 37 głosach wstrzymujących się.

- **Kontekst**

Agenda z Salonik dla Bałkanów Zachodnich określa sposoby i środki służące intensyfikacji procesu stabilizacyjnego i stowarzyszeniowego. Zawiera ona m.in. zobowiązanie polityczne do liberalizacji wymogu posiadania wiz krótkoterminowych przez obywateli krajów Bałkanów Zachodnich. Negocjacje na temat zniesienia obowiązku wizowego rozpoczęły się w 2008 r. w ramach dialogu z Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, Czarnogórą i Serbią.

7. BUDŻET - Traktat Lizboński: Nowe uprawnienia Parlamentu w zakresie budżetu muszą być respektowane

„W świetle wejścia w życie Traktatu Lizbońskiego musimy w bardzo szybkim tempie przyjąć przejściowe wytyczne proceduralne dotyczące kwestii budżetowych”, powiedział sprawozdawca **Alain Lamassoure** (EPP, Francja) podczas debaty na temat nowych uprawnień PE w zakresie przyjmowania budżetu UE. Dodał, że od początku 2010 roku, konieczne będzie przyjęcie budżetów korygujących, by

wyposażyć odpowiednie instytucje w środki niezbędne do wykonywania ich nowych zadań. Potrzebna jest wobec tego uproszczona procedura”.

Gdy Traktat Lizboński wejdzie w życie, Parlament Europejski będzie ponosił odpowiedzialność za cały budżet UE wspólnie z rządami państw członkowskich UE. Do tego momentu, Parlament nie miał możliwości ostatecznego zatwierdzenia tzw. „wydatków obowiązkowych”, bo ostateczny głos w tej sprawie należał do państw członkowskich. Te wydatki są związane m.in. z rolnictwem i umowami międzynarodowymi.

Parlament Europejski z zadowoleniem przyjmuje rychłe wejście w życie Traktatu Lizbońskiego, który umożliwi pełne stosowanie zasady wspólnego przyjmowania całego budżetu rocznego przez dwa organy władzy budżetowej, w razie konieczności poprzez powoływanie komitetu pojednawczego. Parlament uważa za niezbędne, by obydwa organy władzy budżetowej doszły do porozumienia w sprawie przejściowych wytycznych dotyczących wykonania budżetu, zwłaszcza przyjmowania przesunięć środków, zatwierdzania budżetów korygujących i ustalenia pragmatycznego harmonogramu oraz zasad współpracy mających zastosowanie do rocznej procedury budżetowej w celu zapewnienia ram współpracy pomiędzy obydwoma organami władzy budżetowej, tak by ułatwić sprawny i pomyślny tok procedur.

Parlamentarzyści podkreślają, że porozumienie w sprawie tych wytycznych powinno spełniać następujące warunki: wytyczne muszą w pełni przestrzegać równowagi instytucjonalnej, zabezpieczać w całości nowe prerogatywy budżetowe Parlamentu wynikające z Traktatu Lizbońskiego (w odniesieniu do treści, procedury i harmonogramu) oraz mogą być stosowane tylko do czasu przyjęcia i wejścia w życie stosownych aktów prawnych.

W celu wdrożenia nowych praw Parlamentu Europejskiego, konieczne jest jak najszybsze przedstawienie przez Komisję odpowiednich propozycji w sprawie przyjęcia rozporządzenia zawierającego wieloletnie ramy finansowe i w sprawie dostosowania rozporządzenia finansowego. Ponadto, konieczne jest zawarcie porozumienia międzyinstytucjonalnego.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego została przyjęta stosunkiem głosów: 576 za, 39 przeciw, przy 20 głosach wstrzymujących się.

8. PRZEMYSŁ - Pakiet telekomunikacyjny: Posłowie i Rada uzgodnili gwarancje dostępu do internetu

Dostęp do internetu może być ograniczony, jeżeli jest to konieczne i proporcjonalne, tylko po sprawiedliwym i bezstronnym postępowaniu uwzględniającym wysłuchanie racji użytkownika. W dniu 4 listopada br. posłowie i przedstawiciele Rady porozumieili się, co do ostatnich otwartych kwestii w sprawie pakietu telekomunikacyjnego.

Parlament i Rada uzgodniły już w maju, że internet jest niezbędny do korzystania z podstawowych praw, takich jak prawo do edukacji, swobody wypowiedzi i dostępu do informacji. Posłowie nalegali na posiedzeniu pojednawczym na ustanowienie

odpowiednich gwarancji proceduralnych dostępu do internetu, które byłyby zgodne z Europejską Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i które gwarantowały prawo do skutecznej ochrony prawnej i sprawiedliwego procesu.

- **Parlament nalega na odpowiednie zabezpieczenie dostępu do internetu**

Kompromis przewiduje, że ograniczenia dostępu do internetu mogą być nakładane jedynie, jeśli są one odpowiednie, proporcjonalne i niezbędne w społeczeństwie demokratycznym. Takie działania mogą być podejmowane jedynie „z poszanowaniem zasady domniemania niewinności i prawa do prywatności” oraz w wyniku „uprzedniej, uczciwej i bezstronnej procedury” gwarantującej wysłuchanie użytkownika i prawo do skutecznej i przeprowadzonej we właściwym czasie kontroli sądowej. „We właściwie uzasadnionych, nagłych przypadkach” mogą być przeprowadzane czynności proceduralne pod warunkiem, że są one zgodne z Europejską Konwencją Praw Człowieka.

Użytkownicy internetu będą mogli odwoływać się do tych przepisów w postępowaniu sądowym przeciwko decyzji organu państwa członkowskiego, który postanowił o odłączeniu dostępu do sieci.

Delegacja Parlamentu Europejskiego przyjęła wspólny projekt jednogłośnie. Kompromis musi zostać jeszcze zatwierdzony w głosowaniu przez całą Izbę i Radę.

- **Parlament chce chronić prawa podstawowe użytkowników internetu**

Gwarancji zapobiegających nieuzasadnionemu pozbawieniu dostępu do Internetu nie było ani w projekcie pakietu telekomunikacyjnego przedstawionym przez Komisję Europejską, ani w stanowisku Rady UE. Parlament opowiadał się za tym, aby krajowe organy regulacji rynku telekomunikacyjnego działały w interesie obywateli UE i dlatego dwukrotnie wprowadzał do tej propozycji zapis, który stanowił, że „nie można w żaden sposób ograniczać podstawowych praw i wolności użytkowników końcowych, bez wcześniejszego orzeczenia władz sądowych, przede wszystkim zgodnie z art. 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczącym wolności wypowiedzi i informacji, z wyjątkiem przypadków, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo publiczne, kiedy to orzeczenie może zostać wydane później”.

Rada UE dwukrotnie usunęła ten zapis doprowadzając do rozpoczęcia procedury pojednawczej przed trzecim i ostatecznym czytaniem.

Jednocześnie pojawiały się poważne zastrzeżenia dotyczące prawnego charakteru tak sformułowanej poprawki, która mogła wykraczać poza kompetencje Wspólnoty Europejskiej w tej dziedzinie. Tak sformułowany zapis wymagałby w praktyce harmonizacji systemów prawnych państw członkowskich, co jest warunkiem wykraczającym poza zakres określony artykułem 95 Traktatu WE dotyczącym harmonizacji przepisów mających na celu ustanowienie i zapewnienie funkcjonowania wspólnego rynku. Istniało prawdopodobieństwo, że gdyby ten zapis został przyjęty, Europejski Trybunał Sprawiedliwości mógłby orzec nieważność całej dyrektywy.

- **Wzmocnienie praw konsumentów i współpracy regulatorów krajowych**

Rada zatwierdziła 26 października br. kompromis osiągnięty z Parlamentem w maju, a dotyczący dwóch innych projektów legislacyjnych wchodzących w skład pakietu telekomunikacyjnego. Jeden z nich przewiduje ustanowienie Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (ang. BEREC), który będzie dbał o harmonizację rozwiązań przyjmowanych przez regulatorów krajowych w celu zapewnienia uczciwej konkurencji i wysokiej jakości usług. Drugi, to dyrektywa, która zapewni, że użytkownik będzie miał prawo do zmiany operatora telefonicznego w jeden dzień oraz że pliki typu "cookies" będą mogły być instalowane na komputerach tylko za wiedzą i zgodą użytkownika.

- **Trzecie czytanie**

Trzecie czytanie w Parlamencie zaplanowano na 23-26 listopada. W trzecim i ostatnim czytaniu Parlament i Rada mogą zatwierdzać lub odrzucać wspólny projekt w całości, bez możliwości wnoszenia poprawek. Do przyjęcia projektu Parlament potrzebuje zwykłej większości oddanych głosów, natomiast Rada decyduje większością kwalifikowaną.

Jeśli Parlament Europejski lub Rada nie zatwierdzą wspólnego projektu w trzecim czytaniu, wtedy projekt zostanie definitywnie odrzucony, a procedura współdecydowania może zostać ponownie uruchomiona tylko na nowy wniosek legislacyjny Komisji.

**Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹**

---

¹ Na podstawie informacji prasowych PE oraz debat w trakcie sesji PE